



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 330/2023
06.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Невенке Важић, Гордане Којић и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Душана Филиповића, поднетом против правноснажних решења Основног јавног тужиоца у Лозници Кт 256/22 - КЕО 128/22 од 11.01.2023. године и Основног суда у Лозници Кв 28/23 од 02.02.2023. године, у седници већа одржаној дана 06.04.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Душана Филиповића, поднет против правноснажних решења Основног јавног тужиоца у Лозници Кт 256/22, КЕО 128/22 од 11.01.2023. године и Основног суда у Лозници Кв 28/23 од 02.02.2023. године.

Образложење

Решењем Основног јавног тужиоца у Лозници Кт 256/22, КЕО 128/22 од 11.01.2023. године одређена је исплата трошкова поступка оштећеном ББ у поступку који је вођен против окривљеног АА због кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, у износу од 26.250,00 динара према Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, а који износ се има исплатити на рачун пуномоћника оштећеног, адвоката Стефана Петровића означен у изреци решења, у року од 30 дана од дана правноснажности решења, док је у преосталом делу, а до тражених 39.375,00 динара захтев пуномоћника оштећеног за наканду трошкова кривичног поступка одбијен као неоснован.

Истим решењем обавезан је окривљени АА да плати трошкове кривичног поступка оштећеног настале у поступку пред ОЈТ у Лозници у износу од 26.250,00 динара, у року од 30 дана од дана правноснажности решења.

Решењем Основног суда у Лозници Кв 28/23 од 02.02.2023. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Душана Филиповића изјављена против првостепеног решења.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Душан Филиповић, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези члана 261. - 267. ЗКП и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев и у целини преиначи побијана решења или да иста укине и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче да је побијаним решењима на штету окривљеног учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су правноснажним одлукама којима је одлучено да окривљени накнади трошкове кривичног поступка који се односе на награду пуномоћника оштећеног, повређене одредбе чланова 261. - 267. ЗКП, обзиром да је кривична пријава против окривљеног одбачена, услед примене института одлагања кривичног гоњења, а у ком случају се, по ставу браниоца, правно дејство које решење о одбачају кривичне пријаве има у односу на трошкове пуномоћника оштећеног који су настали у поступку поводом кривичне пријаве може поистоветити са правним дејством које обустава кривичног поступка производи у односу на трошкове кривичног поступка.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Из списка предмета произилази да су пред ОЈТ у Лозници предузете доказне радње против окривљеног АА због кривичног дела угрожавања јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, по кривичној пријави ПС Лозница Ку 5126/22 од 18.03.2022. године, које је извршено између осталог и према оштећеном ББ, чији је пуномоћник адвокат Стефан Петровић.

Решењем ОЈТ у Лозници Кт 256/22 – КЕО 128/22 од 25.07.2022. године наведена кривична пријава је одбачена, јер је окривљени испунио прихваћену обавезу и у корист буџета РС, по начелу опортунитета, уплатио износ од 40.000,00 динара, чиме је извршио

обавезу из члана 283. став 1. тачка 2) ЗКП која му је наложена Наредбом ОЈТ Лозница Кт 256/22- КЕО 128/22 од 27.05.2022. године.

По налажењу Врховног касационог суда, одбачај кривичне пријаве по основу испуњења обавеза наложених наредбом јавног тужиоца о одлагању кривичног гоњења, на основу члана 283. став 3. у вези става 1. и 2. ЗКП, представља одступање од начела легалитета кривичног гоњења. Наиме, реч је о примени супротног начела - начела опортунитета, којим је јавном тужиоцу уместо обавезе кривичног гоњења сваког учиниоца кривичног дела, које се гони по службеној дужности, остављена могућност процене оправданости кривичног гоњења. У основи овог института је погодовање осумњиченом, јер му се уместо кривичног поступка и санкције нуди могућност да испуни одређену друштвено-корисну обавезу, а за узврат му се нуди најпре одлагање кривичног гоњења и коначно одбацивање кривичне пријаве, уколико испуни преузете обавезе. Наведене погодности прописане су одредбом члана 283. ЗКП и не могу се проширити и на додатне погодности, у погледу права на накнаду трошкова кривичног поступка насталих у предистражном поступку.

Како одбачај кривичне пријаве по овом основу представља изузетак од начела легалитета, то се, по налажењу Врховног касационог суда, такав одбачај не може изједначити са обуставом кривичног поступка до које је дошло применом начела легалитета из чланова 20, 308, 338. и 352. ЗКП. Стога се, у погледу права на накнаду трошкова поступка, у овом случају не примењују одредбе члана 265. став 1. ЗКП.

Сходно наведеном, а како се кривични поступак не може обуставити из разлога прописаних одредбом члана 283. став 3. у вези става 1. и 2. ЗКП, то је стога, искључена могућност изједначавања правног дејства решења о одбачају кривичне пријаве по овом основу са правним дејством које обустава кривичног поступка производи у односу на трошкове кривичног поступка.

По ставу Врховног касационог суда, у конкретној правној ситуацији ради се о трошковима поступка који су настали у вези поступка пред Основним јавним тужилаштом у Лозници поводом догађаја који је био предмет примене института одлагање кривичног гоњења, те трошкови на које је окривљени обавезан да их плати представљају издатке учињене поводом поступка, а који у конкретном случају обухватају награду и нужне издатке пуномоћника оштећеног, у смислу члана 261. став 2. тачка 8) ЗКП.

Самим тим, налазећи да побијаним решењима није учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, Врховни касациони суд је супротне наводе браниоца окривљеног АА, оценио неоснованим.

Поред овога, бранилац окривљеног у поднетом захтеву као разлог подношења захтева наводи битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП. Међутим, како повреде наведених одредаба, не представљају законске разлоге, због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење овог

ванредног правног лека окривљеном преко браниоца због повреде закона, Врховни касациони суд се у разматрање ових повреда, није упуштао.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци.

**Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија
Биљана Синановић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић